

ጣ ሁ ሰ ካ ቴ ሶ ሁ ጊ ሁ ሶ ጉ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
ՀՀ անդամի համար տողը 5 զրչ., մյ
ուելի ծանուցմանը համար ժամանաոր պս
ժաններ :

Տիաժ նալ «Արարատ»

«կոնճակ ի 17րդ թուոյն մեջ էջմիած-
նեազգիր մը կարգայինը, ուղղուած
Եօրթի Առաջնորդութեան և թէ ո՞ւր
էր Առաջնորդարանը կամ Առաջնորդու-
նը, տոնիկ մը մէջ չամար ամմանօթէ և
յորդ չնը նկատեր, սեւեալն, Մայր

Մեղադր. Գեղարքունի պատմաանաբուր
խնդր. և Ամերիկայաթ թեմէն բացա
մանակալն սերտօրոն դադարեցուն Գե
ղարքունի վարչապետն իր խմբակն
Գեղարքունի դրկուն պատմաանաբուր ընդդա
նեցան Կաթողիկոսական ընտրութեան
մասին անպաշտօնական իր անտես
մանք ինչո՞ւն աչ թողոր դատումն
Աղանւորական խնդրոյն առիւի, որուն
եղան պատմական մարմիններ կող
ման Կաթողիկոսական տեղալի Սուրբ
Երջանքէն բերտ:

Մեր մէջ զետեմ փաստերը թաակա
դրութեամբ կերպով կ'ապացուցանեն, թէ

ՆԱԻԱՎԱՐ Ի ԹԱԼԱՆՈՒ

մը ղեկեանալէն 10 ցրուշ կը վճարեն, ինչ
դադարութիւնն է որ հինգ վայրկեան տեղի
համար 5 ցրուշ ստանի: Մասնանշող
անգամներով ծովը այլեւորեալ ըլլալով, նա-
ւաթեթեթով գտնուելու վայրէջարաւ
է. նս ինքս անհատներու եղալ, կեննուր
փոքրեկներու աղիործով ձիւնքուս զորս
կ'արձապանին ղեկեանալէն նաւակ իջաւ
տաննին. նոյն իսկ իմ ընկերներես մէկը
նաւագարս գաղտնեաւ ծովը ինձայն:
Սնդեթիէն իւրիք զայլաւոր գաղտնիներէն
պէ 5 ցրուշ կ'անհնի, առանց մեծի ու
պարկիւն կ'աւ գաղտնաբանին խտրի
դեղերու: Անցեալ տարու Սոսանան ղեկ-

Թուղուն մը անգամ չի կրնար ծովեզերք
բաժնուիլ, Այնպէս տեղեկացանք որ ն
խակ ալդ նաւաւարները տեղական իշխ

[illegible]

ման, մասնավոր ժամօրհանը, ըստած պատերազմական իրերի ժամանակը: Վե՛րջ, զինուորացիները երբ ուսումնասեցներ, կամ ե՛տեցներ, 4'ըլլան, 50—60 կողանուտ պէս զանոնք պլուրի էր փութադնու, և անոնք տեղը ինքն Եւե՛նէին էր բերնին:

Ընդհանուր առմամբ ըրողը նայ զինուորներէն առողջական վիճակը խնայարած է: Եւ այն երկուստաբար էր պատմէր, որ եթէ յարայ չարաժանխուր, ամառ չհասած իրենց 3)Ա թիֆէն պիտի վարակուրն:

Իսլամ մը մնաած տանն գրաւեոցն զ՛րջ զայն էր լուսնի էր պատանա և իւրոյ մուրը էր հաննի: Մինչ ոչ-իսլամ մը մն

Բանձնաժողովը կը ներկայացնէ ու-

ሀቴሶፋኮሀ ጣኑ፩

Շեղք ու հնչյանալ ապահանջք, որովս վերածած էր ձորվն մնացած քանկաբանը
բուլշևիկի հանդարտիկ ծովածոցին սրբանը Լուսադոյն ապացոյցն էր թէ իր ֆ
անկանխեմբը վրդովող ժառանգութիւններն ձեռնարկատուս է ինքնընկեր
Լորստովն է ապրիլի վրտանք մարդ, առ այդ ճնախարհը օտաւս էր անհասարակ
ութեամբ մը, որ նոյն իսկ ներպագանք հիւրերով զմայլանք կը գրգռէր։ Երեկ չէր
ստանալ զոտ չարգառ ու յայտատուսը խառնուածք մը ունէր, բայց կը սիդէ
աւանտ կենսանքն քաղիկ վայելիլ մեծադուր թափմի զոր խառնուր էր ձեռք բերել
սերտ յարաբերութիւններ կը մշակէր մարտաքաղաքին երրօրացի սարքին, յաս
տարակն զնազանքն լրջանախօսու ձեռս միջնորդանման կենցաղու անհուսալէս ա
ղբախէ իր իրեն, որովհետեւ անոր մէջ նուազ կողովիկ, նուազ խոնարհութե
ստանալու, կորանալու նարկ կարի իր քանիկն նպարտութիւնը երեքք չէր նա
յած արեւելեան կաղերքի որ կը զնախարտութեան նետ, ինքնընկեր միշտ հեռու էր զա
նանտեղի, հավանաւ ահոր որ կը զգար թէ երրօրացի սարքին նետ մայակած էր

Եւ Սեբեդիս պէյ բաքի Եւլիով, Կրք
Եւսկին մէջ:

Այն Լիճաւորն որ նկատու արտաքինն են

(ᐅᓄᓂᓕ ᓃᓄᓕᓗᓴᓴ)

րին կարգ մը առավարներ որոնք հետեւեալներն են.

Ազգ. Սահմանադրութեան անկերէր-գործադրութիւնը Հայաստանի բոլոր նա-հանգներուն մէջ:

Ազգ. Սահմանադրութեամբ հաստա-տեած Ազգային վարութիւնները յարգել տալ գաւառներու տեղական իշխանու-թեանց կողմէն:

Պատասխել կարող առաջնորդները Բարեկարգութիւններ ներդրած թե-մերու բաժանումին մէջ:

Առաջնորդները Դիւաններ հաս-տատել և պաշտօններ կարգել:

Իսկ մասնաւոր ուղարկութեան ար-ժանի են հետեւեալ առաջարկները որոնք համարել զանազաններ ալ այդ պատշաճ-կողմերուն են. «Վասն զի, կ'ընդ տեսեալ-զիւր, կարող անձեր որոնք անորի մնալ չեն ուզեր, այն ատեն եկեղեցականու-թեան մէջ պիտի մտնեն»:

Այս առաջարկ որ անցործարգի մը-նաց միջոցն այսօր, անասարկոյս օր մը ազգին հոգածութիւնը պիտի գրաւէ Յանձ-նածողովը իր այս անգամութեամբ լայն մտքի մը ապացոյցը տուաւ իր եկեղե-ցական անգամներուն մէջ ք-հանալ մը կշար, յորոյն ալ Պատրիարքով մէկտեղ-մունքի եկեղեցականներն էին, և սակայն զատկապէր նախահարկներուն ցոյց չտուին: Հայ եկեղեցականութեան մէջ կը-զգրկուին ոգի չի տիրեր, եկեղեցական իր ազգիցի գաւառն է և անոր շահերուն պաշտպանը: Նման աշխարհական, ո՛ր իր առաւելութիւնները իր կարգին մեծաշը-նորոն են, ոչ ալ իր թերութիւնները յատկապէս եկեղեցական արտադրութիւնն են:

Իսկ երկրորդ կէտը որ կենսական կա-րեւորութիւն ունի, համարել կրթու-թեան խնդիրն է: Նախահարկներն եկած տեղեկագիրներուն քննութիւնը կը հաս-տատէ թէ, կ'ըն Յանձնածողովը, մեր կրած տառապանքներուն զիտար պատ-ճանքներն մէկն ալ նախահարկն է: Եւ մո-ղորդողներ կրթութեան պակասութիւնն են. Եւ սակայն ճիշդ գիտութիւն մը կ'ըն տեղեկագիրը: Կրթութեան կարող-ներով ինչպէս կրնան զբաղել այն մար-գիւր որոնք անհամար հարածներն կը կրեն, որոնք կենսաբ, պատիւը, ստաց-ուածքը ամէն որ մեծանոց վտանգներու ենթարկուած են: Որքան Կ. Պալատ Հա-յերն են որ նախահարկներուն այդ պէտքը պիտի հոգան Միայն թէ անպարկեշտ-ն է նախապայան վարչութիւնները կարող են հարկերը կրթութեան մեծանոց օ-գուաներ ընձեռել, եթէ Կ. Պալատ Կե-ղեցական վարչութիւնը պաշտպանէ զի-րեան: Առանց այս պաշտպանութեան, կ'ըն Յանձնածողովը, նախահարկն Ազգ-վարչութիւնները կարող պիտի չըլլան զը-կուն ելել իրենց զէմ հմտած զէմ տե-սակ աշխարհներուն հետ, կը փախալի որ ամէն հայ զիւր համար հանրային լա-ն նախարկութիւն մը պարտաւ ըլլայ, և վերջերս օգնեն աղքատ զեղծակներուն:

Մեր սերունդը մասամբ դեռ պարզ-ն էր, մասամբ նոր զարգացն էր, երբ հաստատարութեանց յանձնածողովը Պա-լատ Հայոց վրայ պարտականութիւն կը դը-նէր: Հայաստանի կրթութեան հողը ստանա-նէր: Այդ նոր սերունդը որ պարտական-նութիւնը ըմբռնել և սկսաւ զայն գոր-ծադրել, Եւ ինչպէս որ հաստատարու-թեանց զնն իրենք Հայկական Լեզուին ծնունդը կատար, նմանապէս զեղծակը Հա-յոյն կրթութեան խնդիր ալ բանակարու-թեան զէմ մղուողը զեղծակարութեան առջև հասնան կը հարկէր: Վերջին երե-սուն տարուան մեր պատմութեան զը-րուանները իր պատմիչը հետեւ զին, որ բանակար վարչութեան և Հայ ազգին փո-խադարձ տրամադրութեանց բնական հե-տեանքն է:

Ներքին բարեկարգութեան մասը կը վերջանայ այն եզրակացութեամբ թէ իւր-գային ժողովը անօրինակ անգամ և Զա-յաստանի բնակչութիւնը կրթութիւնը նկա-ր լինան 19,855 Յոյն, Բաւ 12 550 Յոյն և 2920 Իսլամ, հասկրոյս 6599 Յոյն, Աս-ցիական 1900 Յոյն, Սիւրի 18,499 Յոյն, Դիւր 1850 Յոյն, Ուղար 3740 Յոյն, Հողոյս 37,777 Յոյն և 5854 Իսլամ, Բարի Թոյս 9527 Յոյն, Բասու 8700 Յոյն, Բաղդադի 12,200 Յոյն և 40 Իսլամ:

Իսկ երկրորդ կէտը որ կենսական կա-րեւորութիւն ունի, համարել կրթու-թեան խնդիրն է: Նախահարկներն եկած տեղեկագիրներուն քննութիւնը կը հաս-տատէ թէ, կ'ըն Յանձնածողովը, մեր կրած տառապանքներուն զիտար պատ-ճանքներն մէկն ալ նախահարկն է: Եւ մո-ղորդողներ կրթութեան պակասութիւնն են. Եւ սակայն ճիշդ գիտութիւն մը կ'ըն տեղեկագիրը: Կրթութեան կարող-ներով ինչպէս կրնան զբաղել այն մար-գիւր որոնք անհամար հարածներն կը կրեն, որոնք կենսաբ, պատիւը, ստաց-ուածքը ամէն որ մեծանոց վտանգներու ենթարկուած են: Որքան Կ. Պալատ Հա-յերն են որ նախահարկներուն այդ պէտքը պիտի հոգան Միայն թէ անպարկեշտ-ն է նախապայան վարչութիւնները կարող են հարկերը կրթութեան մեծանոց օ-գուաներ ընձեռել, եթէ Կ. Պալատ Կե-ղեցական վարչութիւնը պաշտպանէ զի-րեան: Առանց այս պաշտպանութեան, կ'ըն Յանձնածողովը, նախահարկն Ազգ-վարչութիւնները կարող պիտի չըլլան զը-կուն ելել իրենց զէմ հմտած զէմ տե-սակ աշխարհներուն հետ, կը փախալի որ ամէն հայ զիւր համար հանրային լա-ն նախարկութիւն մը պարտաւ ըլլայ, և վերջերս օգնեն աղքատ զեղծակներուն:

Մեր սերունդը մասամբ դեռ պարզ-ն էր, մասամբ նոր զարգացն էր, երբ հաստատարութեանց յանձնածողովը Պա-լատ Հայոց վրայ պարտականութիւն կը դը-նէր: Հայաստանի կրթութեան հողը ստանա-նէր: Այդ նոր սերունդը որ պարտական-նութիւնը ըմբռնել և սկսաւ զայն գոր-ծադրել, Եւ ինչպէս որ հաստատարու-թեանց զնն իրենք Հայկական Լեզուին ծնունդը կատար, նմանապէս զեղծակը Հա-յոյն կրթութեան խնդիր ալ բանակարու-թեան զէմ մղուողը զեղծակարութեան առջև հասնան կը հարկէր: Վերջին երե-սուն տարուան մեր պատմութեան զը-րուանները իր պատմիչը հետեւ զին, որ բանակար վարչութեան և Հայ ազգին փո-խադարձ տրամադրութեանց բնական հե-տեանքն է:

Ներքին բարեկարգութեան մասը կը վերջանայ այն եզրակացութեամբ թէ իւր-գային ժողովը անօրինակ անգամ և Զա-յաստանի բնակչութիւնը կրթութիւնը նկա-ր լինան 19,855 Յոյն, Բաւ 12 550 Յոյն և 2920 Իսլամ, հասկրոյս 6599 Յոյն, Աս-ցիական 1900 Յոյն, Սիւրի 18,499 Յոյն, Դիւր 1850 Յոյն, Ուղար 3740 Յոյն, Հողոյս 37,777 Յոյն և 5854 Իսլամ, Բարի Թոյս 9527 Յոյն, Բասու 8700 Յոյն, Բաղդադի 12,200 Յոյն և 40 Իսլամ:

Իսկ երկրորդ կէտը որ կենսական կա-րեւորութիւն ունի, համարել կրթու-թեան խնդիրն է: Նախահարկներն եկած տեղեկագիրներուն քննութիւնը կը հաս-տատէ թէ, կ'ըն Յանձնածողովը, մեր կրած տառապանքներուն զիտար պատ-ճանքներն մէկն ալ նախահարկն է: Եւ մո-ղորդողներ կրթութեան պակասութիւնն են. Եւ սակայն ճիշդ գիտութիւն մը կ'ըն տեղեկագիրը: Կրթութեան կարող-ներով ինչպէս կրնան զբաղել այն մար-գիւր որոնք անհամար հարածներն կը կրեն, որոնք կենսաբ, պատիւը, ստաց-ուածքը ամէն որ մեծանոց վտանգներու ենթարկուած են: Որքան Կ. Պալատ Հա-յերն են որ նախահարկներուն այդ պէտքը պիտի հոգան Միայն թէ անպարկեշտ-ն է նախապայան վարչութիւնները կարող են հարկերը կրթութեան մեծանոց օ-գուաներ ընձեռել, եթէ Կ. Պալատ Կե-ղեցական վարչութիւնը պաշտպանէ զի-րեան: Առանց այս պաշտպանութեան, կ'ըն Յանձնածողովը, նախահարկն Ազգ-վարչութիւնները կարող պիտի չըլլան զը-կուն ելել իրենց զէմ հմտած զէմ տե-սակ աշխարհներուն հետ, կը փախալի որ ամէն հայ զիւր համար հանրային լա-ն նախարկութիւն մը պարտաւ ըլլայ, և վերջերս օգնեն աղքատ զեղծակներուն:

Մեր սերունդը մասամբ դեռ պարզ-ն էր, մասամբ նոր զարգացն էր, երբ հաստատարութեանց յանձնածողովը Պա-լատ Հայոց վրայ պարտականութիւն կը դը-նէր: Հայաստանի կրթութեան հողը ստանա-նէր: Այդ նոր սերունդը որ պարտական-նութիւնը ըմբռնել և սկսաւ զայն գոր-ծադրել, Եւ ինչպէս որ հաստատարու-թեանց զնն իրենք Հայկական Լեզուին ծնունդը կատար, նմանապէս զեղծակը Հա-յոյն կրթութեան խնդիր ալ բանակարու-թեան զէմ մղուողը զեղծակարութեան առջև հասնան կը հարկէր: Վերջին երե-սուն տարուան մեր պատմութեան զը-րուանները իր պատմիչը հետեւ զին, որ բանակար վարչութեան և Հայ ազգին փո-խադարձ տրամադրութեանց բնական հե-տեանքն է:

Ներքին բարեկարգութեան մասը կը վերջանայ այն եզրակացութեամբ թէ իւր-գային ժողովը անօրինակ անգամ և Զա-յաստանի բնակչութիւնը կրթութիւնը նկա-ր լինան 19,855 Յոյն, Բաւ 12 550 Յոյն և 2920 Իսլամ, հասկրոյս 6599 Յոյն, Աս-ցիական 1900 Յոյն, Սիւրի 18,499 Յոյն, Դիւր 1850 Յոյն, Ուղար 3740 Յոյն, Հողոյս 37,777 Յոյն և 5854 Իսլամ, Բարի Թոյս 9527 Յոյն, Բասու 8700 Յոյն, Բաղդադի 12,200 Յոյն և 40 Իսլամ:

Իսկ երկրորդ կէտը որ կենսական կա-րեւորութիւն ունի, համարել կրթու-թեան խնդիրն է: Նախահարկներն եկած տեղեկագիրներուն քննութիւնը կը հաս-տատէ թէ, կ'ըն Յանձնածողովը, մեր կրած տառապանքներուն զիտար պատ-ճանքներն մէկն ալ նախահարկն է: Եւ մո-ղորդողներ կրթութեան պակասութիւնն են. Եւ սակայն ճիշդ գիտութիւն մը կ'ըն տեղեկագիրը: Կրթութեան կարող-ներով ինչպէս կրնան զբաղել այն մար-գիւր որոնք անհամար հարածներն կը կրեն, որոնք կենսաբ, պատիւը, ստաց-ուածքը ամէն որ մեծանոց վտանգներու ենթարկուած են: Որքան Կ. Պալատ Հա-յերն են որ նախահարկներուն այդ պէտքը պիտի հոգան Միայն թէ անպարկեշտ-ն է նախապայան վարչութիւնները կարող են հարկերը կրթութեան մեծանոց օ-գուաներ ընձեռել, եթէ Կ. Պալատ Կե-ղեցական վարչութիւնը պաշտպանէ զի-րեան: Առանց այս պաշտպանութեան, կ'ըն Յանձնածողովը, նախահարկն Ազգ-վարչութիւնները կարող պիտի չըլլան զը-կուն ելել իրենց զէմ հմտած զէմ տե-սակ աշխարհներուն հետ, կը փախալի որ ամէն հայ զիւր համար հանրային լա-ն նախարկութիւն մը պարտաւ ըլլայ, և վերջերս օգնեն աղքատ զեղծակներուն:

Մեր սերունդը մասամբ դեռ պարզ-ն էր, մասամբ նոր զարգացն էր, երբ հաստատարութեանց յանձնածողովը Պա-լատ Հայոց վրայ պարտականութիւն կը դը-նէր: Հայաստանի կրթութեան հողը ստանա-նէր: Այդ նոր սերունդը որ պարտական-նութիւնը ըմբռնել և սկսաւ զայն գոր-ծադրել, Եւ ինչպէս որ հաստատարու-թեանց զնն իրենք Հայկական Լեզուին ծնունդը կատար, նմանապէս զեղծակը Հա-յոյն կրթութեան խնդիր ալ բանակարու-թեան զէմ մղուողը զեղծակարութեան առջև հասնան կը հարկէր: Վերջին երե-սուն տարուան մեր պատմութեան զը-րուանները իր պատմիչը հետեւ զին, որ բանակար վարչութեան և Հայ ազգին փո-խադարձ տրամադրութեանց բնական հե-տեանքն է:

Ներքին բարեկարգութեան մասը կը վերջանայ այն եզրակացութեամբ թէ իւր-գային ժողովը անօրինակ անգամ և Զա-յաստանի բնակչութիւնը կրթութիւնը նկա-ր լինան 19,855 Յոյն, Բաւ 12 550 Յոյն և 2920 Իսլամ, հասկրոյս 6599 Յոյն, Աս-ցիական 1900 Յոյն, Սիւրի 18,499 Յոյն, Դիւր 1850 Յոյն, Ուղար 3740 Յոյն, Հողոյս 37,777 Յոյն և 5854 Իսլամ, Բարի Թոյս 9527 Յոյն, Բասու 8700 Յոյն, Բաղդադի 12,200 Յոյն և 40 Իսլամ:

Իսկ երկրորդ կէտը որ կենսական կա-րեւորութիւն ունի, համարել կրթու-թեան խնդիրն է: Նախահարկներն եկած տեղեկագիրներուն քննութիւնը կը հաս-տատէ թէ, կ'ըն Յանձնածողովը, մեր կրած տառապանքներուն զիտար պատ-ճանքներն մէկն ալ նախահարկն է: Եւ մո-ղորդողներ կրթութեան պակասութիւնն են. Եւ սակայն ճիշդ գիտութիւն մը կ'ըն տեղեկագիրը: Կրթութեան կարող-ներով ինչպէս կրնան զբաղել այն մար-գիւր որոնք անհամար հարածներն կը կրեն, որոնք կենսաբ, պատիւը, ստաց-ուածքը ամէն որ մեծանոց վտանգներու ենթարկուած են: Որքան Կ. Պալատ Հա-յերն են որ նախահարկներուն այդ պէտքը պիտի հոգան Միայն թէ անպարկեշտ-ն է նախապայան վարչութիւնները կարող են հարկերը կրթութեան մեծանոց օ-գուաներ ընձեռել, եթէ Կ. Պալատ Կե-ղեցական վարչութիւնը պաշտպանէ զի-րեան: Առանց այս պաշտպանութեան, կ'ըն Յանձնածողովը, նախահարկն Ազգ-վարչութիւնները կարող պիտի չըլլան զը-կուն ելել իրենց զէմ հմտած զէմ տե-սակ աշխարհներուն հետ, կը փախալի որ ամէն հայ զիւր համար հանրային լա-ն նախարկութիւն մը պարտաւ ըլլայ, և վերջերս օգնեն աղքատ զեղծակներուն:

Մեր սերունդը մասամբ դեռ պարզ-ն էր, մասամբ նոր զարգացն էր, երբ հաստատարութեանց յանձնածողովը Պա-լատ Հայոց վրայ պարտականութիւն կը դը-նէր: Հայաստանի կրթութեան հողը ստանա-նէր: Այդ նոր սերունդը որ պարտական-նութիւնը ըմբռնել և սկսաւ զայն գոր-ծադրել, Եւ ինչպէս որ հաստատարու-թեանց զնն իրենք Հայկական Լեզուին ծնունդը կատար, նմանապէս զեղծակը Հա-յոյն կրթութեան խնդիր ալ բանակարու-թեան զէմ մղուողը զեղծակարութեան առջև հասնան կը հարկէր: Վերջին երե-սուն տարուան մեր պատմութեան զը-րուանները իր պատմիչը հետեւ զին, որ բանակար վարչութեան և Հայ ազգին փո-խադարձ տրամադրութեանց բնական հե-տեանքն է:

Ներքին բարեկարգութեան մասը կը վերջանայ այն եզրակացութեամբ թէ իւր-գային ժողովը անօրինակ անգամ և Զա-յաստանի բնակչութիւնը կրթութիւնը նկա-ր լինան 19,855 Յոյն, Բաւ 12 550 Յոյն և 2920 Իսլամ, հասկրոյս 6599 Յոյն, Աս-ցիական 1900 Յոյն, Սիւրի 18,499 Յոյն, Դիւր 1850 Յոյն, Ուղար 3740 Յոյն, Հողոյս 37,777 Յոյն և 5854 Իսլամ, Բարի Թոյս 9527 Յոյն, Բասու 8700 Յոյն, Բաղդադի 12,200 Յոյն և 40 Իսլամ:

Իսկ երկրորդ կէտը որ կենսական կա-րեւորութիւն ունի, համարել կրթու-թեան խնդիրն է: Նախահարկներն եկած տեղեկագիրներուն քննութիւնը կը հաս-տատէ թէ, կ'ըն Յանձնածողովը, մեր կրած տառապանքներուն զիտար պատ-ճանքներն մէկն ալ նախահարկն է: Եւ մո-ղորդողներ կրթութեան պակասութիւնն են. Եւ սակայն ճիշդ գիտութիւն մը կ'ըն տեղեկագիրը: Կրթութեան կարող-ներով ինչպէս կրնան զբաղել այն մար-գիւր որոնք անհամար հարածներն կը կրեն, որոնք կենսաբ, պատիւը, ստաց-ուածքը ամէն որ մեծանոց վտանգներու ենթարկուած են: Որքան Կ. Պալատ Հա-յերն են որ նախահարկներուն այդ պէտքը պիտի հոգան Միայն թէ անպարկեշտ-ն է նախապայան վարչութիւնները կարող են հարկերը կրթութեան մեծանոց օ-գուաներ ընձեռել, եթէ Կ. Պալատ Կե-ղեցական վարչութիւնը պաշտպանէ զի-րեան: Առանց այս պաշտպանութեան, կ'ըն Յանձնածողովը, նախահարկն Ազգ-վարչութիւնները կարող պիտի չըլլան զը-կուն ելել իրենց զէմ հմտած զէմ տե-սակ աշխարհներուն հետ, կը փախալի որ ամէն հայ զիւր համար հանրային լա-ն նախարկութիւն մը պարտաւ ըլլայ, և վերջերս օգնեն աղքատ զեղծակներուն:

Մեր սերունդը մասամբ դեռ պարզ-ն էր, մասամբ նոր զարգացն էր, երբ հաստատարութեանց յանձնածողովը Պա-լատ Հայոց վրայ պարտականութիւն կը դը-նէր: Հայաստանի կրթութեան հողը ստանա-նէր: Այդ նոր սերունդը որ պարտական-նութիւնը ըմբռնել և սկսաւ զայն գոր-ծադրել, Եւ ինչպէս որ հաստատարու-թեանց զնն իրենք Հայկական Լեզուին ծնունդը կատար, նմանապէս զեղծակը Հա-յոյն կրթութեան խնդիր ալ բանակարու-թեան զէմ մղուողը զեղծակարութեան առջև հասնան կը հարկէր: Վերջին երե-սուն տարուան մեր պատմութեան զը-րուանները իր պատմիչը հետեւ զին, որ բանակար վարչութեան և Հայ ազգին փո-խադարձ տրամադրութեանց բնական հե-տեանքն է:

Ներքին բարեկարգութեան մասը կը վերջանայ այն եզրակացութեամբ թէ իւր-գային ժողովը անօրինակ անգամ և Զա-յաստանի բնակչութիւնը կրթութիւնը նկա-ր լինան 19,855 Յոյն, Բաւ 12 550 Յոյն և 2920 Իսլամ, հասկրոյս 6599 Յոյն, Աս-ցիական 1900 Յոյն, Սիւրի 18,499 Յոյն, Դիւր 1850 Յոյն, Ուղար 3740 Յոյն, Հողոյս 37,777 Յոյն և 5854 Իսլամ, Բարի Թոյս 9527 Յոյն, Բասու 8700 Յոյն, Բաղդադի 12,200 Յոյն և 40 Իսլամ:

Իսկ երկրորդ կէտը որ կենսական կա-րեւորութիւն ունի, համարել կրթու-թեան խնդիրն է: Նախահարկներն եկած տեղեկագիրներուն քննութիւնը կը հաս-տատէ թէ, կ'ըն Յանձնածողովը, մեր կրած տառապանքներուն զիտար պատ-ճանքներն մէկն ալ նախահարկն է: Եւ մո-ղորդողներ կրթութեան պակասութիւնն են. Եւ սակայն ճիշդ գիտութիւն մը կ'ըն տեղեկագիրը: Կրթութեան կարող-ներով ինչպէս կրնան զբաղել այն մար-գիւր որոնք անհամար հարածներն կը կրեն, որոնք կենսաբ, պատիւը, ստաց-ուածքը ամէն որ մեծանոց վտանգներու ենթարկուած են: Որքան Կ. Պալատ Հա-յերն են որ նախահարկներուն այդ պէտքը պիտի հոգան Միայն թէ անպարկեշտ-ն է նախապայան վարչութիւնները կարող են հարկերը կրթութեան մեծանոց օ-գուաներ ընձեռել, եթէ Կ. Պալատ Կե-ղեցական վարչութիւնը պաշտպանէ զի-րեան: Առանց այս պաշտպանութեան, կ'ըն Յանձնածողովը, նախահարկն Ազգ-վարչութիւնները կարող պիտի չըլլան զը-կուն ելել իրենց զէմ հմտած զէմ տե-սակ աշխարհներուն հետ, կը փախալի որ ամէն հայ զիւր համար հանրային լա-ն նախարկութիւն մը պարտաւ ըլլայ, և վերջերս օգնեն աղքատ զեղծակներուն:

ուան անգղիս զոհողութիւններուն կը միա-ցնենք մեծ ոյժ մը ալ՝ փորձառութիւնը: Անվրդով կը յառաջանան զիւր պա-գան է:

ԱՐՓԻՄԱ ԱՐՓԻՄԱՆԱՆ
(Հարուսակի)

ԻՏԱԼԵԹՈՒՐԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ՀՈՒՌՈՒՍԻ ԿԱՌՈՒԹԻՒՆԸ

Հողորդի մաքառման տնօրէնն ու պաշ-տօնեաները որոնք Իտալացիներուն կողմէ հրաւէր ստացած էին իրենց պաշտօնը յա-րունակելու նոյն իսկ անգլիական յաւել-մամբ, և մերժած էին այդ հրաւէրը, արա-բական «Սափաթէ» շղթանով Իտալի հա-սած են:

Հողորդի գրասենյակն ի վեր երե-զարթեալ մաքառման հաստիճը.— 15000 ֆրանք.— Հողորդի եւ տնտեսական անուակի-ն յանձնուած է:

Ինչպե՞ս Իտալիայի նախկին վերա-տեսուել և Հողորդ աքաղաղել Ձգէթ (փաշա) ինչպէս նաև Հինգի նախկին կուսակա-լ Րաթիպ (փաշա) իրենց փափագին համա-ձայն, Իտալացիներուն միջոցաւ Բարիզ դրուուած են:

Դարձեալ Հողորդ աքաղաղուած Տիւրքի Նախարի Էնթիքալ Անգլաւանդիա-րացած է:

Այնքան Տիւր անուամբ քաղաքի լրտես իմաստի Հազըր, Յոյններուն բողո-քին վրայ, անձանթ վրայ մը աքաղաղուած է Իտալացուց կողմէ:

Հողորդի բնակիչներէն Նիւսիւրի Օղուր Մուսթաֆա Սիւնալիլիլի, ըստան տեղը զինեալ յորս իտալացի զինուորնե-րու հետ կռուի ըստինքով զաւաթանով մէկուն թեւը կտորած և ձերբակալու-ւով բանտարկուած էր: Վերջերս ասոր գատը տեսուել է և իր անգղիսին վրայ թեւը կտորած զինուորին վրայ իտալա-րկուելով մէկ օտմ. սակի գտնուած է Ձին-ուորին զորութիւնը այս կերպով ապա-ցուցուած ըլլալով, զինուորը Եթիոպիա տար-ուան, իսկ Մուսթաֆան ալ վեց ամսուան բանտարկուած է:

Հոգիւսի մէջ Իտալացիներուն իբր լրտես ծաւաղող ռափական-զինուոր փրկար Անվրդ Համարի անուն ան մը, Զոր. Անվ-րի հրամանով Իտալիա դրուուած է:

Պայանտըրի Ներկայութեանցինքն Հատան անուն Թուրքի մը լրտեսակը շատ մը անձանցին սկսած են բանտա-րկուել Հողորդի մէջ:

